

WITTE DONDERDAG 2021

*Ik zat naast hem.
Brood ging rond en wijn.
Iemand zei: 'Geef het licht eens door.'*

*Ik had het licht nog niet gezien,
zocht, zag het nergens staan.
Toen keek Hij mij aan.
(Hein Stufkens)*

Gebedsviering
Geloofsgemeenschap HH Cosmas en Damianus, Abcoude
1 april 2021

Het paasmaal dat Jezus met zijn leerlingen viert, is het laatste teken van een leven dat volledig ten dienste staat aan de liefde voor God en medemens. Dit teken is onlosmakelijk verbonden met de levensweg die Jezus is gegaan. Wie eucharistie wil vieren, moet eerst in staat zijn de voeten te wassen van zijn of haar medemens. Dienstknecht worden is geen vernedering en ook geen kleinering, maar betekent dat jij je nergens te groot of te goed voor voelt. Alleen dan kun je bondgenoot worden van mensen die gekwetst zijn, die gebroken of geslagen door het leven gaan.

In de maaltijd die Jezus met zijn leerlingen viert, wordt ons een manier van leven voorgehouden die gaat langs wegen van liefde en solidariteit. Hoe ver je daarin kunt gaan, heeft Jezus ons zelf laten zien: liefde tot het uiterste, je leven geven voor de ander, solidair met de minsten, tot in de dood.

Wie vanuit dit ideaal probeert te leven, zal God op zijn levensweg ontmoeten als een bondgenoot. Dan krijgt eucharistie echt betekenis, niet als een doel op zich, maar als het vieren van je levensweg.

Als je zo je geloof wilt vieren en beleven, in verbondenheid met je leven, dan mag je eucharistie ervaren als een krachtbron om tot het uiterste te gaan in liefde en solidariteit.

Eucharistie als het daadwerkelijk vieren van Jezus' opdracht, voorbeeld en belofte:

breek het brood en deel de wijn om mij te gedenken.

(Franck Ploum: Gedeeld visioen)

Voorgangers:	Jan Berden Susan van Agten
Koor:	leden Cosmas & Damianuskoor
Begeleiding:	Stephan van de Wijgert

Mededelingen, collecte aankondiging

Lied: Ik ben de wijnstok

Ik ben de wijnstok, mijn Vader de wijngaardenier.

Gij zijt de ranken, dus blijft in Mij,
ik blijf in u, dan vindt Hij vruchten hier.

Zingt voor de Vader de wijngaardenier;
dus blijft in Mij, ik blijf in u,
dan vindt Hij vruchten hier.

Ranken onvruchtbaar die snijdt Hij af, die werpt Hij weg;
zij moeten branden. Dus blijft in Mij,
ik blijf in u, 't is waarheid wat ik zeg.
Zingt voor de Zoon, want zijn woord is uw weg.
Dus blijft in Mij, ik blijf in u,
't is waarheid wat ik zeg.

Laat dan mijn woorden uw waarheid en uw leven zijn;
Blijft in mijn liefde, zoals ik in De Vader blijf;
gij zult vol vreugde zijn.
Bidt om de Geest, om het brood en de wijn,
en al wat gij de Vader vraagt,
zal u gegeven zijn.

Welkom

Wij ontsteken de kaarsen, de klokken luiden

Glorialied: Laudate omnes gentes (Taizé)

Laudate omnes gentes, laudate Dominum
Laudate omnes gentes, laudate Dominum

Looft, alle volken, looft de Heer.

Orgelmuziek: Allein Gott in der Höh sei Ehr, J.S. Bach

De geknielde mens

Lezing uit Johannes, 13, 1-17

Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom.

Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had.

Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' Jezus antwoordde: 'Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.' 'O nee,' zei Petrus, 'mijn voeten zult u niet wassen, nooit!' Maar toen Jezus zei: 'Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij horen,' antwoordde hij: 'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!' Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.' Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren.

Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?' vroeg hij. 'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook. Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. Ik heb een voorbeeld gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen. Waarachtig, ik verzeker jullie: een slaaf is niet meer dan zijn meester, en een afgezant niet meer dan wie hem zendt. Je zult gelukkig zijn als je dit niet alleen begrijpt, maar er ook naar handelt.'

Beeld

Meditatie

Er is een overvloed
aan mensen die
hoog te paard zitten
de dienst uitmaken
verdelen en heersen.

Er is verlangen
naar mensen
die kwetsbaar durven zijn
dienstbaar
zich kunnen inleven.

Er is een overvloed aan
grote woorden
stoere verhalen
machtsvertoon.

Er is tekort aan
aandacht
empathie
liefde.

Wie niet kan zalven
niet kan wassen
is het ego nog niet voorbij.

Wie niet kan knielen
is nog niet klaar
voor een wereld in vrede.
(Franck Ploum)

Lied: Ave Verum, W.A. Mozart

Ave ave verum corpus
natum de Maria Virgine
Vere passum immolatum
in cruce pro homine
Cujus latus perforatum
unda fluxit cum sanguine
Esto nobis praegustatum
in mortis examine

*Gegroet waarachtig lichaam
geboren uit de Maagd Maria
dat werkelijk heeft geleden
en voor de mens geofferd is aan het kruis.
Uit wiens doorboorde zijde
water met bloed vloeide.
Wees voor ons een voorsmaak
tijdens de beproeving van de dood.*

De liefdevolle mens

Lezing uit Marcus 14,12-26

Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood, wanneer het pesachlam wordt geslacht, zeiden zijn leerlingen tegen hem: 'Waar wilt u dat wij voorbereidingen gaan treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?' Hij stuurde twee van zijn leerlingen op pad en zei tegen hen: 'Ga naar de stad. Daar zal een man die een kruik water draagt jullie tegemoet komen; volg hem, en wanneer hij ergens binnengaat, moeten jullie tegen de heer des huizes zeggen: "De meester vraagt: 'Waar is het gastenvertrek waar ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?'" Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen, die al is ingericht en waar alles gereedstaat; maak daar het pesachmaal voor ons klaar. De leerlingen vertrokken naar de stad, en alles gebeurde zoals hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal.

Toen de avond was gevallen, kwam hij met de twaalf. Terwijl ze aanlagen voor de maaltijd, zei Jezus: 'Ik verzeker jullie: een van jullie, die met mij eet, zal mij uitleveren.' Ze werden bedroefd en vroegen een voor een aan hem: 'Ik ben het toch niet?' Maar hij zei tegen hen: 'Het is een van jullie twaalf, die met mij uit dezelfde kom eet. Want de Mensenzoon zal heengaan zoals over hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: 'het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.' Terwijl ze aten, nam hij een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.' En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en allen dronken eruit. Hij zei tegen hen: 'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt.

Ik verzeker jullie: 'ik zal niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van God.' Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg.

Beeld

Meditatie

Mezelf wegcijferen
omwille van de ander.
Een voorbeeld stellen
niet wetend
of er navolging is.

Overlopen van liefde
voor wie klein en kwetsbaar is
en mezelf breken en delen.

Zo vol zijn van
een droom
een visioen
een doel
een weg om te gaan
dat ik niet anders kan

dan worden als
brood en wijn
omwille van
de mens naast me

liefde tot het uiterste.

Kan ik het volbrengen?
Ben ik zo bevrijdend
dat dit mijn weg is?

Ben ik zo één met
die nieuwe aarde
dat ik het zal kunnen?

Dat ik tegen
de ander kan zeggen
neem mij
drink mij
woon in mij

word als ik
een rechtvaardige
een bevrijder
een mens
om naar uit te zien.
(Franck Ploum)

Lied: Het lied van het brood

Het brood in de aarde gevonden,
het brood door handen gemaakt,
het brood van tranen en zorgen,
dat brood dat naar mensen smaakt.

Het brood van oorlog en vrede,
dat dagelijks eendere brood,
het vreemde brood van de liefde,
het stenen brood van de dood.

Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam, ons geld, ons goed,
het brood van ons samen leven,
die schamele overvloed.

Dat brood dat wij moeten eten
om niet verloren te gaan.
Wij delen het met elkander
ons hele mensenbestaan.

Gij deelt het ons, zo deelt Gij
U zelf aan ons uit voorgoed,
een mens om nooit te vergeten,
een God van vlees en bloed.

Voorbede

Acclamatie: Lied: Ubi caritas, et amor (Taizé)

Ubi caritas et amor,
ubi caritas, deus ibi est.

*Waar vriendschap is en liefde,
daar is God*

Onze Vader

*Onze Vader die in de Hemel zijt,
Uw Naam worde geheiligd;
Uw Rijk kome;
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

Vredeswens

Hij heeft ons aangekeken. De een na de ander. Telkens bleven zijn ogen even hangen op elk van onze gezichten. En zoals wij iedere trek rond zijn mond, elke rimpel om zijn ogen kenden, zo kende hij die van ons. Wij kennen elkaar al zo lang. Maar hij keek verder. Dieper dan de oppervlakte reikte zijn blik en elk van ons was alleen met zijn gedachten.

Wat denkt Hij? Hoe zou hij me noemen? 'Dwaas', 'verrader', 'lafaard', 'zwakkeling', 'mislukking'? En toen hij de ronde met zijn blik gedaan had, ontkende hij de namen die wij onszelf in zijn ogen gegeven hadden niet. Maar voluit, royaal gemeend, zei hij: 'Ik hou van je.'

En nu ik me dit herinner zou ik het een avond lang, een leven lang willen herhalen: Ik hou van je. Ik hou van je. Om het uiteindelijk te kunnen geloven.

(Intercity Bestemming Pasen)

Wensen wij elkaar de liefdevolle vrede in navolging van Hem.

De volhardende mens

Lezing uit Marcus 14, 32-42

Ze kwamen bij een plek die Getsemane heette, en hij zei tegen zijn leerlingen: 'Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.' Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij voelde zich onrustig en angstig worden en zei tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.' Hij liep nog een stukje verder, liet zich toen op de

grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. Hij zei: 'Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt.' Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken?'

Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.'
Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze wisten niet wat ze hem moesten antwoorden.

Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei hij tegen hen: 'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het is zover: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de zondaars. Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me uitlevert, is al vlakbij.'

Beeld

Meditatie

Staan voor mijn keuze
om een bevrijdend mens te zijn.

Dwars door alle verzet heen
vasthouden aan mijn droom
dat ik het ben
die deze wereld kan veranderen.

Volharden in de weg
die ik gekozen heb
wat er ook komt.

Aan mezelf voorbij gaan
en deel worden
van een overstijgend geheel.
een nieuwe wereld
van recht en liefde
vrede en geluk
een wereld vrij en solidair.

Dan ben ik werkelijk vrij
kan ik zeggen:
Ik geef het uit handen
laat me leiden
door een kracht
groter dan mijzelf.

en ik weet
het is goed
niet mijn wil, maar de uwe.
(Franck Ploum)

Altaar ontbloting in stilte

Wij ontruimen nu de tafel, maken het tabernakel leeg en doven de godslamp. Enkel een kruik wijn blijft achter: de beker is nog niet ten volle gedronken.....

Slotlied: Bleibet hier und wachtet mit mir (Taizé)

Bleibet hier und wachtet mit mir,
Wachtet und betet, wachtet und betet.

*Vertaling:
Blijf bij Mij en wacht hier met Mij.
Wakend en biddend, wakend en biddend*

Wij verlaten in stilte de kerk

Wilt u svp uw gave achterlaten in de collectemandjes achter in de kerk of via de givt-app of overmaken op het rek nr van onze geloofsgemeenschap

Bij voorbaat dank!

Afbeeldingen voor- en achterkant: werken van Sieger Köder (1925- 2015)

Sieger Köder werd geboren in Wasseraffingen (Baden-Württemberg), was krijgsgevangene in de Tweede Wereldoorlog en maakte deel uit van de katholieke Neudeutschland-beweging.

Hij volgde een opleiding als zilversmid en schilder en werkte enkele jaren als leraar plastische opvoeding in een middelbare school.

Op zijn 41ste ging hij theologie studeren in Tübingen en werd priester gewijd in 1971. Hij combineerde zijn roeping als pastoor met zijn werk als kunstenaar en maakte talloze schilderijen, altaarstukken en gebrandschilderde ramen voor kerken in en buiten Duitsland.

Köders werk is beïnvloed door Marc Chagall en valt op door zijn sterke kleuren en robuuste, gedrongen figuren. Ze zijn de expressie van een herkenbare aardse theologische en spirituele interpretatie van zowel Bijbelse als abstracte thema's.

Zijn werken tonen uitdaging, woede, humor en diepe tederheid en hij blijft altijd oog hebben voor het menselijke antwoord op Gods roepstem.

Een van zijn bekendste werken is een fresco van het Laatste Avondmaal voor het Duitse College in Rome. Zie de voorkant van dit boekje.

Aan de tafel van de Eucharistie zitten een jood, een bedelaar, een prostituee en een gewonde Afrikaanse 'gastarbeider' in de gestreepte pyjama's van de naziholocaust, mee aan.